

Tutkiva oppiminen tutoroiden – ikääntyminen ja ihmiskirjasto

Pienemmät oppilaat onnistuvat vaativissa tutkivan oppimisen projekteissa, kun isommat tutorit avustavat

Luokka-aste: 5. & 1.

Oppiaineet: suomen kieli, ympäristöoppi (5. lk: esim. ”ihmisen biologia” -jakson päätteeksi, 1. lk: ihmisen kasvu ja ikääntyminen)

Aikaa kuluu: n. 90 minuuttia + etukäteisvalmistelut ja 5.-luokkalaisten valmennus tutorointiin

Etukäteisvalmistelut

- Pyydä eri-ikäisiä ihmisiä tutkimuskohteiksi kuten ihmiskirjastomallissa: vauva, lapsi, murrosikäinen, nuori tai keski-ikäinen aikuinen ja vanha aikuinen.

Vinkki: esimerkiksi seurakuntien äiti-lapsi -kerhoista voi löytää vauvan tutkimuskohteeksi, ja omat verkostot (esim. huoltajat) kannattaa tietysti hyödyntää. 1.-luokkalainen on hyvä ”lapsi”, monella 6.-luokkalaisella on jo näkyvästi murrosikä, ja kouluvaari tai -mummo on erinomainen ”vanha aikuinen”.

- Varaa tiloja, joissa tutkimusryhmät voivat toimia.
- Tulosta tutkimuslomakkeet (tämän tiedoston lopussa) kullekin oppilasryhmälle.
- Jokainen oppilasryhmä tarvitsee yhden tietokoneen tai tabletilaitteen tutkimusraporttia varten.

Toiminta

1. Koehenkilöt ohjeistetaan hyvissä ajoin ennen tutkimuspäivää: heidän tulee olla passiivisia mutta vastata oppilaiden kysymyksiin. Koehenkilöille on hyvä painottaa, että heidän tulee käyttää omaa harkintaansa ja väistää tai jättää vastaamatta epämuikavilta tuntuviin kysymyksiin.
2. Ennen tutkimuspäivää 5.-luokkalaisten koulutetaan tukemaan 1.-luokkalaisten oppimista: vastauksia ei anneta valmiina, käytetään kysymyksiä auttamaan tärkeiden asioiden huomaamisessa (”Näetkö hiuksissa mitään jännää?”) ja kannustetaan oppimisessa.
3. Oppilaat jaetaan tiimeihin niin, että jokaisessa 1.-luokkalaisten ryhmässä on mukana vähintään yksi 5.-luokkalainen. Kullekin ryhmälle annetaan yksi tutkimuslomakenippu. 5.-luokkalaisten voivat tarvittaessa toimia kirjureina työskentely ajan.
4. Oppilaat ohjeistetaan siten, että tutkittaviin henkilöihin ei saa koskea (voi ohjeistaa pysymään myös esim. kahden metrin päässä), mutta heiltä saa kysyä kysymyksiä.
5. Kukin koehenkilö on omassa tilassaan, jossa oppilaat voivat tutkia heitä. Tutkimusryhmät kulkevat itsenäisesti henkilöltä toiselle kiertopistetyöskentelytyyliin. Aikaa voi varata esimerkiksi 10 minuuttia / rasti.
6. Kun kaikki koehenkilöt on tutkittu, käydään yhdessä läpi, mitä opittiin ja miksi esimerkiksi hiukset harmaantuvat tai miten iho vanhenee. On tärkeää, että havaitut asiat sanallistetaan ja ilmiöiden syyt nostetaan esille.
7. Opettaja ohjeistaa oppilaita valitsemaan yhden tutkitun asian (esimerkiksi hiukset), ja raportoimaan sen videolla. 5.-luokkalaisten voivat toimia kuvaajina, ja 1.-luokkalaisten kertovat, mitä havaintoja he tekivät ihmisen kasvusta ja ikääntymisestä ja mitä johtopäätöksiä havainnoista voidaan tehdä.

Täytä tämä tutkijan lomake jokaisella pisteellä.

Yksi ryhmästä toimii kirjurina, muut auttavat tutkimuksen tekemisessä. Älä koske tutkimushenkilöihin tai mene liian lähelle. Tutkimus tehdään katselemalla ja puhumalla.

Tutki, miten ihminen muuttuu iän myötä. Kirjoita ylös kaikki, mitä huomaatte, kun katselette ja kuuntelette koehenkilöitä. Voitte myös kysyä asioita.

1. vauva

Ikä: _____ kuukautta

Koko verrattuna aikuiseen:

Pään koko suhteessa kehoon (kuinka iso osa kehosta pää on):

Iho:

Hiukset:

Liikkumistaidot:

Miten koehenkilö puhuu? Miltä hänen äänensä kuulostaa?

Muuta kiinnostavaa:

2. lapsi

Yksi ryhmänne 1.-luokkalaisista toimii koehenkilönä. Hän menee seisomaan ryhmän eteen.

Ikä: _____ vuotta

Koko verrattuna aikuiseen:

Pään koko suhteessa kehoon (kuinka iso osa kehosta pää on):

Iho:

Hiukset:

Liikkumistaidot:

Miten koehenkilö puhuu? Miltä hänen äänensä kuulostaa?

Muuta kiinnostavaa:

3. murrosikäinen

Ikä: _____ vuotta

Koko verrattuna aikuiseen:

Pään koko suhteessa kehoon (kuinka iso osa kehosta pää on):

Iho:

Hiukset:

Liikkumistaidot:

Miten koehenkilö puhuu? Miltä hänen äänensä kuulostaa?

Muuta kiinnostavaa:

4. aikuinen

Ikä: _____ vuotta

Koko verrattuna muihin aikuisiin:

Pään koko suhteessa kehoon (kuinka iso osa kehosta pää on):

Iho:

Hiukset:

Liikkumistaidot:

Miten koehenkilö puhuu? Miltä hänen äänensä kuulostaa?

Muuta kiinnostavaa:

5. vanha ihminen

Ikä: _____ vuotta

Koko verrattuna muihin aikuisiin:

Pään koko suhteessa kehoon (kuinka iso osa kehosta pää on):

Iho:

Hiukset:

Liikkumistaidot:

Miten koehenkilö puhuu? Miltä hänen äänensä kuulostaa?

Muuta kiinnostavaa:
